

LULEÅ KOMMUN

... 2017–2022

För skolutveckling och lärande

IT-strategi för skolan i Luleå
Barn- och utbildningsförvaltningen

Innehåll

1.	Lärande och framtidstro	2
2.	Inledning	3
3.	Undervisning och lärande	4
4.	Professionellt lärande	5
5.	Samverkande organisation	6
6.	IT-miljö för undervisning och lärande	7
7.	Skolan och omvärlden	8
8.	Hållbar resursanvändning	9
9.	Systematiskt kvalitetsarbete	10
10.	IT – strategins implementering och utvärdering	11
11.	Referenser	12

Lärande och framtidstro

Skolan* i Luleå har det stora, förtroendefulla ansvaret att ge barn och elever tidsenliga förutsättningar att lyckas i skolan och i livet.

I en digital tid innebär det att skolan är en digitaliserad skola. En modern, attraktiv verksamhet i ständig utveckling, där digitaliseringens möjligheter för undervisning och lärande tas tillvara så att alla barn och elever ges bästa möjliga förutsättningar för ett livslångt lärande och ett gott liv.

En sådan framgångsrik utveckling kräver riktning, samarbete, kreativitet och handlingskraft. Att utforma en strategi för skolans digitalisering med hög delaktighet och stort inflytande från verksamheten är en av flera viktiga insatser för att stärka förutsättningarna för att lyckas.

För skolan i Luleå innebär detta att vi utvecklar en verksamhet som;

- i alla delar samverkar och stödjer utvecklingen av skolans digitalisering med skollagens och läroplanernas uppdrag som grund
- erbjuder relevanta, attraktiva förutsättningar för medarbetare att utvecklas och växa i sin yrkesroll för en god framtida utbildningskvalitet
- i alla delar har tillgång till en trygg, stabil, tillgänglig och möjliggörande digital miljö som stödjer användning av modern digital teknik i ett lärande och en undervisning med goda resultat och en hög måluppfyllelse i fokus
- ger barn och elever bästa möjliga förutsättningar att utveckla kompetenser för sin försörjning, som medskapare i den framtida utvecklingen av en expansiv, ledande, nordlig region.

Med nyfikenhet, mod, analys och reflektion antar nu skolan i Luleå de utmaningar som krävs för att på bästa möjliga sätt använda sig av digitaliseringens möjligheter för utveckling och lärande.

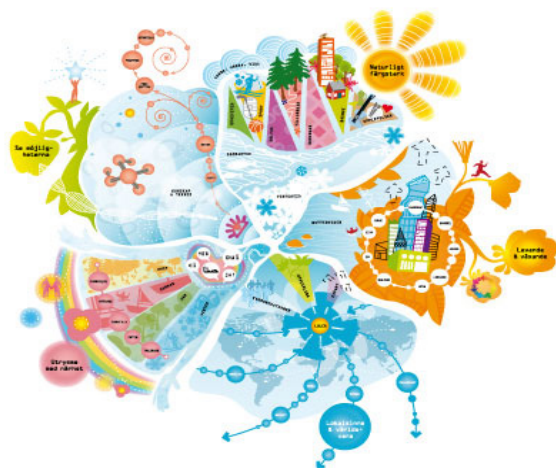
Våra olikheter och unika förmågor är vår styrka och med ett ansvarsfullt och källkritiskt förhållningssätt som ger variation och perspektiv och vilar tryggt i skolans värdegrund och uppdrag når vi alla framgång.

Lärande och framtidstro är vår ledstjärna!

Luleå, november 2016

Karina Pettersson-Hedman

Skolchef

* Med Skola avses förskola, grundskola, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola

1. IT – strategi för skolan i Luleå

Omfattande samhällsförändringar öppnar nya möjligheter för skolan att utveckla undervisningen och förbereda barn och elever för att leva och verka i ett digitaliserat samhälle. Skolan står därför inför en spännande framtid med behov av förändring och utveckling och inför utmaningar vi ännu inte känner till.

“Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning”, (Skolverket, 2010)

En tidsenlig skola ska erbjudas alla barn och elever. En skola i vilken digitaliseringens möjligheter såväl i det samhällsliga perspektivet som i det nationella uppdraget tas tillvara så att resultaten förbättras och verksamheten effektiviseras.

“Informationsdigitalisering avser den process där en analog förlaga transformeras till digital information. Detta innebär att informationen kan bli strukturerbar, sökbar och tillgänglig genom digitala kanaler” (Digitaliseringskommissionen & Governo, 2015)

“Samhällelig digitalisering är den samhälls- och människoomvälvande process som gradvis blir allt svårare att särskilja från någon del av livet”, (Digitaliseringskommissionen & Governo, 2015)

Kompetensutveckling, ett kollegialt professionellt lärande, en ändamålsenlig teknik, tillräcklig infrastruktur och ett systematiskt kvalitetsarbete stödjer likvärdighet mellan skolorna så att alla barn, elever och personal utvecklar adekvat digital kompetens.

“Digital kompetens utgörs i vilken utsträckning man är förtrogen med digitala verktyg och tjänster samt har förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv”, (Digitaliseringskommissionen, 2015)

En framgångsrik utveckling av skolans digitalisering kräver en inriktning och en strategi för hur arbetet ska genomföras. *IT-strategi för skolan i Luleå* beskriver detta.

Strategin vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och är förankrad i den lokala verksamheten, skollagen och skolans styrdokument. I formuleringarna av mål och strategier har hänsyn också tagits till de föreslagna nationella IT - strategierna och reviderade styrdokumentet.

2. Undervisning och lärande

Alla barn och elever ska ges möjlighet att utveckla adekvat digital kompetens för att utifrån sina individuella behov, använda och förstå digital teknik, förhålla sig kritiskt och ansvarsfullt till medier och information och kunna lösa problem och omsätta idéer i handling. När samhället förändras genom en allt snabbare digitalisering så måste också skolans undervisning utvecklas och förändras.

“Digitaliseringen av skolan får alltså direkta konsekvenser på klassrumsnivå. Genom att nya verktyg förs in i en etablerad praktik förändras förutsättningarna för verksamheten och en spänning uppstår mellan praktikens rådande rutiner och användningen av de nya verktygen”. (Tallvid, 2015)

Alla som arbetar med barn och elever måste ha en adekvat digital kompetens och tillhandahålla digitala verktyg och digitala läromedel i en inspirerande, innovativ och utmanande lärmiljö. En organisation som möjliggör ett professionellt lärande för att utveckla nya kompetenser för att utveckla undervisning och lärande måste skapas.

Undervisningen måste anpassas utifrån ett inkluderande förhållningssätt så att digitaliseringens möjligheter tas tillvara i mötet med de individuella behoven. Digitaliseringen ska också ge tillgång till system som är användarvänliga, effektiviserar undervisning och administration och ger möjlighet till ett kollegialt lärande.

“Ett ständigt pågående förbättringsarbete av undervisningen för att skapa gynnsamma lärandemiljöer för eleverna behöver byggas in i organisationen”, (Håkansson & Sundberg, 2016.)

Mål

Alla barn och elever utvecklar en adekvat digital kompetens och har tillgång till digitala verktyg, digitala läromedel i en ändamålsenlig digital miljö.

Alla medarbetare utvecklar kontinuerligt sin digitala kompetens och använder ändamålsenliga digitala verktyg och digitala läromedel i sitt arbete.

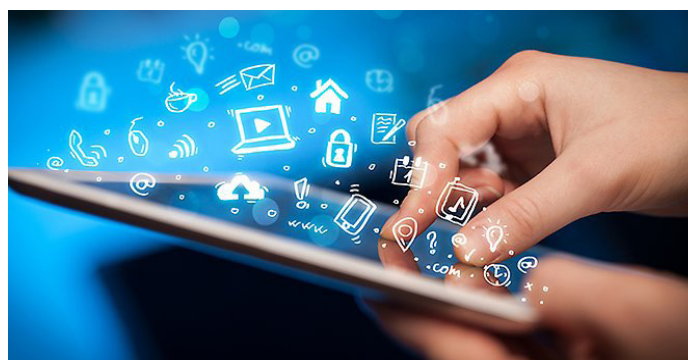
Undervisning, arbetssätt och arbetsformer utvecklas kontinuerligt med stöd av digitala verktyg och digitala läromedel i en ändamålsenlig digital miljö.

Strategi

Verksamhetscheferna ansvarar för att en likvärdig tillgång till digitala verktyg och digitala läromedel samt en ändamålsenlig digital miljö tillhandahålls.

Verksamhetscheferna ansvarar för att rektor och förskolechef får de förutsättningar som krävs för att strategiskt leda arbetet med skolans digitalisering.

Rektorerna och förskolecheferna ansvarar för att alla medarbetare får de förutsättningar som krävs för att utveckla undervisningen med stöd av digitala verktyg och digitala läromedel i en ändamålsenlig miljö.

3. Professionellt lärande

En framgångsfaktor för skolans digitalisering för att utveckla undervisning och lärande är en kultur för professionellt lärande som involverar alla medarbetare, rektorer och förskolechefer. Genom att arbeta långsiktigt och strategiskt utvecklas kompetens och kunskap kring hur digitaliseringen kan utveckla undervisning och lärande.

“Det handlar om att gå från professionell utveckling till professionellt lärande, att sätta eleverna i centrum och fokusera på nödvändiga kunskaper och färdigheter, att genomföra systematiska undersökningar av metodernas effektivitet, att vara tydlig med vilka teorier om professionalism man utgår ifrån och att engagera alla i det lärande systemet”, (Timperley, 2014)

Ett professionellt lärande kräver organisatoriska förutsättningar i form av tid, systematik, prioriteringar, analyser och reflektioner i en organisation som rektor och förskolechef ansvarar för. Verksamhetschef ansvarar för att rektorer och förskolechefer får de förutsättningar som krävs i form av kompetensutveckling och resurser för att leda arbetet.

“Det är skolor med bra förutsättningar för lärarna att lära av varandra som snabbast integrerar IT i sin verksamhet”, (Larsson & Löwstedt, 2015)

Mål

Alla medarbetare* utvecklar arbetssätt, arbetsformer och undervisning genom ett professionellt lärande som sker systematiskt och strukturerat tillsammans med andra.

Rektorerna och förskolecheferna utvecklar en organisation för professionellt lärande på skolan genom att ansvara för att nödvändiga förutsättningar ges.

Strategi

Verksamhetscheferna ansvarar för att förutsättningar ges i form av resurser och kompetensutveckling för att utveckla ett professionellt lärande i verksamheten.

Rektorerna och förskolecheferna leder det strategiska arbetet med att utveckla ett professionellt lärande i skolan.

* Med Medarbetare avses all personal som arbetar med barn och elever i undervisning

4. Samverkande organisation

Digitaliseringen av skolan innebär stora förändringar för hur undervisning organiseras, vilka resurser och kompetenser som krävs och hur barns och elevers lärmiljöer ska organiseras för ett optimalt lärande. För att en önskvärd utveckling ska ske måste hela organisationen ha en gemensam förståelse för vilka förutsättningar och resurser som behövs.

När personer med pedagogisk, teknisk, ekonomisk och juridisk kompetens samverkar för att utveckla skolans digitalisering med kunskapsuppdraget i fokus skapas bättre förutsättningar för att utveckla undervisning och lärande.

“1:1 är inte ett IT - projekt utan ett förändringsprojekt som sträcker sig över flera år och innebär en ganska genomgripande förändring av skolans arbetsorganisation, arbetsprocesser och villkor”(Grönlund, 2014)

Genom att skapa mötesplatser och avsätta tid så skapas förutsättningar för samverkan och dialog mellan skolan, barn- och utbildningsförvaltningen och kommunens IT – ansvariga. Olika kompetenser och perspektiv möts, med skollagens och läroplanernas uppdrag i fokus. Rektorer, förskolechefer, pedagoger, pedagoger med utvecklingsuppdrag och IT - råd involveras på olika sätt i arbetet och samverkar för att digitalisera skolan och utveckla undervisning och lärande. Skolornas behov av stöd och nära support behöver ses över för att kunna mötas.

Mål

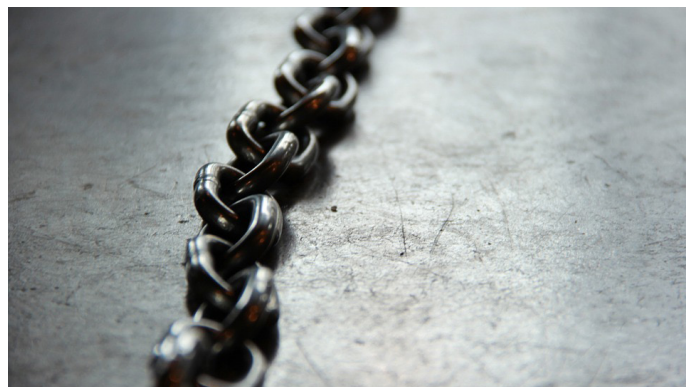
Barn- och utbildningsförvaltningen har en tydlig organisation för skolans digitalisering med hög kompetens och tydliga roller, ansvar och uppdrag som är välkända för alla medarbetare.

Barn- och utbildningsförvaltningen har en organisation för skolans digitalisering med olika kompetenser som samverkar i och utanför förvaltningen för stöd till utveckling, support, inköp och beställningar.

Strategi

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att en organisation med hög pedagogisk, teknisk, ekonomisk och juridisk kompetens som samverkar för att stödja och utveckla skolans digitalisering skapas.

Rektorerna och förskolecheferna leder strategiskt arbetet genom att skapa en organisation i den egna verksamheten som stödjer och utvecklar skolans digitalisering, undervisning och lärande.

5. IT – miljö för undervisning och lärande

Alla barn och elever ska erbjudas en tidsenlig miljö för lärande i vilken internet, digitala verktyg och läromedel och ändamålsenliga lärmiljöer är en självklar del av det som barn, elever och personal ska ha tillgång till och som skolan ska ansvara för.

En funktionell, relevant digital miljö för undervisning och lärande erbjuder såväl gemensamma lösningar som kontinuerlig anpassning utifrån elevers och medarbetares behov. Skolans uppdrag ska alltid vara vägledande vid beslut om miljöns utformning och utveckling.

Den digitala miljön ska möjliggöra såväl tidsenlig undervisning och lärande, som yrkesutövning och administration på ett rättssäkert och funktionellt sätt. Den måste därför designas så att den stödjer skilda behov och intressen utan att vare sig undervisningskvalitet och säkerhet äventyras.

De gemensamma lösningarna bidrar med struktur, effektivitet, igenkänning och sammanhang. Möjligheterna till anpassningar säkerställer förutsättningarna för kreativitet, digitalt skapande, språkutveckling och varierade uttrycksformer, stödjer barns, elevers och personals tillgång till digitala hjälpmedel och ger förutsättningar för kvalitativ dokumentation av barns och elevers utveckling.

Lärande och arbete blir tack vare internet och digitaliseringen mer verktygs- och platsoberoende. Barn- och utbildningsförvaltningen eftersträvar därför en digital miljö som elever och medarbetare kan ges tillgång till för lärande och yrkes- och myndighetsutövning oavsett tid, rum och digitalt verktyg.

Mål

Alla barn, elever och medarbetare har tillgång till infrastruktur, digitala verktyg, digitala läromedel och en god digital miljö med skollagens och läroplanernas uppdrag som grund.

Alla elever och medarbetare har tillgång till sin digitala miljö för lärande, yrkes- och myndighetsutövning oavsett tid, rum och verktyg.

Administrativa system liksom pedagogiska system och molntjänster är tillgängliga via en inloggning ("singel sign on") för alla användare.

Strategi

Barn- och utbildningsförvaltningen utvecklar i samverkan med kommunens IT - ansvariga och leverantörer en möjliggörande, tillgänglig, stabil och säker digital miljö.

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att alla medarbetare, barn och elever har en likvärdig, ändamålsenlig tillgång till digitala verktyg, digitala läromedel och digital miljö.

"I princip alla medarbetare inom kommunens olika verksamhetsområden använder dagligen informationstekniken i mer eller mindre utsträckning, vilket ställer allt högre krav på hur IT-stöden utformas och utvecklas, (IT - strategi för Luleå kommun, 2017 - 2019)

6. Skolan och omvärlden

Samhällets digitalisering förutsätter en adekvat digital kompetens och förmåga att följa med i den digitala utvecklingen, för att kunna leva och verka kreativt, innovativt och medskapande. Internets framväxt vidgar skolans arena för lärande genom att utbyte med det omgivande samhället förenklas och nya möjligheter uppstår i kontakten med medborgare, näringsliv och omvärld. Sociala medier, e-tjänster, web - tv, podcasts, YouTube-kanaler mm förbättrar service, kommunikation och transparens vilket bidrar till ökad delaktighet, kvalitet och tillgänglighet.

“Luleå kommuns arbete med e - förvaltning ska också verka för att demokratin utvecklas genom att dialogen ökar mellan medborgare och beslutsfattare. Kommunen ska vara lyhörd för medborgares och företagares åsikter och tankar om hur förvaltningen kan bli bättre” (Luleå kommun, 2017 - 2019)

Genom samverkan med näringsliv, universitet och högskolor bidrar skolan i Luleå till regionens tillväxt och utveckling och möter efterfrågan på välutbildad arbetskraft.

Vision 2050 fångar på ett flertal ställen upp skola, lärande och utbildning genom att ett stort fokus läggs på skolan i ett tekniskt avancerat samhälle, i vilket Luleå blir ett nav för tillväxt och kunskap som bidrar till en stark utveckling inom teknik, innovation och entreprenörskap.

“Att ha kunskaper i teknik och naturvetenskap är viktigt i det samhälle vi lever i och Luleås skolor ska vara en nationell förebild när det gäller matematik, naturvetenskap och digital kompetens”, (Luleå kommun, Vision 2050)

Mål

Alla barn och elever utvecklar kontinuerligt sin förmåga att med ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt använda internet som en viktig arena för lärande och utveckling

Alla medarbetare utvecklar kontinuerligt sin förmåga att använda internet och det omgivande samhället som en viktig arena för barns och elevers lärande och handleder barn och elever i informationssökning och källkritik på nätet

Barn- och utbildningsförvaltningen synliggör sin verksamhet genom att informera och kommunicera digitalt med vårdnadshavare och medborgare i det omgivande samhället

Strategi

Rektorerna och förskolecheferna ansvarar för att alla medarbetare ges förutsättningar att delta i kompetensutveckling i användning av internet, informationssökning och källkritik för barn och elevers säkerhet och integritet.

Rektorerna och förskolecheferna ansvarar för att en samverkan med det omgivande samhället, som en viktig arena för lärande, utvecklas och förstärks.

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att extern och intern kommunikation med det omgivande samhället utvecklas med stöd av digitala verktyg.

7. Hållbar resursanvändning

Digitaliseringen av skolan driver utvecklingen framåt och ställer stora krav på en resursanvändning som ska möjliggöra och stödja skolutveckling i ständig förändring. Ekonomiska medel, personal, kompetens, digitala verktyg, lokaler och infrastruktur är några av dessa resurser.

Hållbar resursanvändning innebär att man, med stöd av skollagen och läroplanernas uppdrag, fattar de ekonomiskt mest fördelaktiga besluten för verksamheten.

Skolans digitalisering kräver att många aspekter ska beaktas såsom produkters livslängd, pris, funktioner, behov av service och licenser.

Arbets- och undervisningstid, kompetensutvecklingsbehov, barns- och elevers garanterade rätt till undervisningstid samt befintlig kompetens för pedagogisk utveckling, hantering av utrustning och systemförvaltning.

En långsiktig strategisk planering med syfte att använda de resurser man förfogar över på ett konstruktivt sätt så att de skapar största möjliga nytta för barn och elever är central.

Upphandlingar och ändamålsenliga avtal med kompetenta leverantörer och samarbetspartners är en viktig del i arbetet. Att upphandla kräver därför en mycket god beställarkompetens i verksamheten, vilken uppnås genom att olika roller och funktioner samverkar och bidrar med sina respektive expertkunskaper i arbetet.

Mål

Barn- och utbildningsförvaltningen använder de ekonomiska resurserna för skolans digitalisering kostnadseffektivt så att största möjliga mervärde skapas i förhållande till skollagens och läroplanernas uppdrag

Barn- och utbildningsförvaltningen utvecklar en hög beställarkompetens för genomförande av upphandlingar och uppföljning av avtal

Strategi

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar strategiskt och medvetet med skolans digitalisering, genom att ha skollagens och läroplanernas uppdrag i fokus, för en hållbar resursanvändning

Barn- och utbildningsförvaltningen utvecklar en hållbar resursanvändning genom systematik, långsiktighet och medvetna prioriteringar där olika kompetenser samverkar med varandra

8. Systematiskt kvalitetsarbete

Genom att arbeta systematiskt och kontinuerligt följa upp arbetet, analysera resultaten i förhållande till målen och prioritera utvecklings- och förbättringsområden utvecklas undervisning och lärande.

“Genom ett systematiskt kvalitetsarbete blir det tydligt för all personal vad som ska prioriteras och utvecklas, när och hur olika insatser ska genomföras och vem som ansvarar för vad. Allas delaktighet är grundläggande i det systematiska kvalitetsarbetet, (Skolverket, 2012)

Digitaliseringen av skolan integreras i det systematiska kvalitetsarbetet genom planering, uppföljning och utvärdering av arbetet. Genom att identifiera utvecklings- och förbättringsområden kan relevanta och viktiga områden prioriteras så att rätt åtgärder kan vidtas.

IT - strategi för skolan i Luleå beskriver huvudmannens, verksamhetschefers, rektorers och förskolechefers ansvar för att skapa likvärdiga förutsättningar för skolans digitalisering och integreras i det systematiska kvalitetsarbetet. En verksamhetsspecifik handlingsplan för varje skola konkretiserar *IT - strategi för skolan i Luleå*, som redovisas i det systematiska kvalitetsarbetet.

I det systematiska kvalitetsarbetet beskrivs processerna med att digitalisera skolan, hur lärares, rektorers och förskolechefers kompetens utvecklas och hur skolans digitalisering påverkar barns och elevers lärande.

Mål

Alla skolor konkretiserar mål och strategier i IT - strategi för skolan i Luleå i en verksamhetsspecifik handlingsplan som årligen följs upp och arbetet redovisas i skolans egen kvalitetsrapport.

Barn- och utbildningsförvaltningen följer årligen upp mål och strategier i IT - strategi för skolan i Luleå genom att resultat, identifierade utvecklingsområden och prioriterade åtgärder för fortsatt arbete redovisas i huvudmannens kvalitetsrapport.

Strategi

Verksamhetscheferna ansvarar för att skolans digitalisering blir en integrerad del av skolans och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete

Verksamhetscheferna ansvarar för att relevanta underlag finns att tillgå, så att rätt åtgärder kan vidtas, för en fortsatt utveckling av undervisning och lärande med stöd av digitala verktyg.

9. Implementering och utvärdering

Implementering

Verksamhetscheferna ansvarar för att *IT – strategi för skolan i Luleå* implementeras i barn- och utbildningsförvaltningen.

Rektorerna och förskolecheferna ansvarar för att *IT – strategin för skolan i Luleå* implementeras på förskolorna och skolorna.

Utvärdering

Verksamhetscheferna ansvarar för att en uppföljning och utvärdering av *IT– strategin för skolan i Luleå* årligen genomförs.

Rektorerna, förskolecheferna, IT – råden och Arbetsgruppen för "Digital agenda" involveras i arbetet.

Utvärderingens resultat presenteras i FLG, förvaltningschefens ledningsgrupp och i FÖS, förvaltningsövergripande samverkan.

FLG, förvaltningschefens ledningsgrupp omhändertar resultatet och genomför eventuella revideringar och förändringar av *IT – strategi för skolan i Luleå*.

10. Referenser

- Digitaliseringskommissionen (2015). Digitalisering, främjande och framtid - en utredning kring behov av digitaliseringsfrämjande insatser
- Digitaliseringskommissionen, SOU 2014:13 (2014). En digital agenda i människans tjänst - en ljusnande framtid kan bli vår
- Grönlund, Å. (2014). Att förändra skolan med teknik. Bortom "en dator per elev". Örebro: Örebro universitet
- Håkansson, J & Sundberg, D (2012) Utmärkt undervisning. Natur och kultur
- Håkansson, J & Sundberg, D (2016). Utmärkt skolutveckling. Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse. Natur och kultur
- Larsson, P & Löwstedt, J. (2015). Strategier och förändringsmyter. Ett organisationsperspektiv på skolutveckling och lärares arbete. Lund: Studentlitteratur.
- Skollagen (2010:800). Stockholm
- Skolverket (2012). Allmänna råd för det systematiska kvalitetsarbetet
- Tallvid, M. (2015). 1:1 i klassrummet - analyser av en pedagogisk praktik i förändring. Göteborgs universitet, Göteborg.
- Timperley, H. (2013). Det professionella lärandets inneboende kraft. Lund: Studentlitteratur
- Luleå kommun. Vision 2050
- Luleå kommun. IT - strategi för Luleå kommun, 2017 - 2019